

TUBERCULOSE IN BELGIË

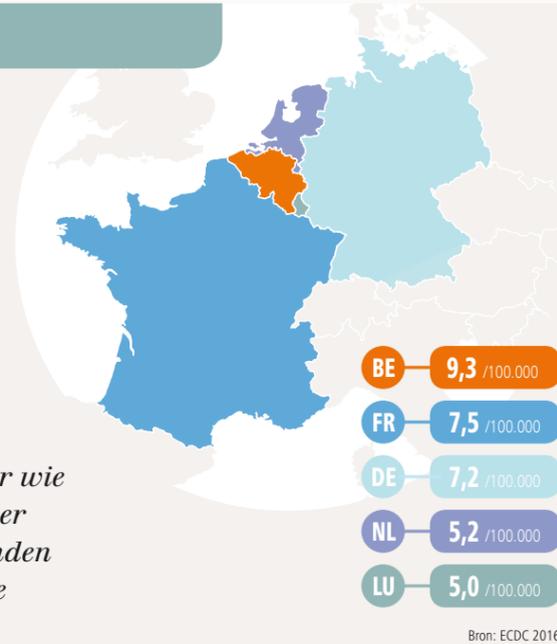
Dankzij de verplichte melding van alle gevallen van actieve tuberculose kunnen de **VRGT** (Vlaamse Vereniging voor Respiratoire Gezondheidszorg en Tuberculosebestrijding) en de **FARES** (Fonds des Affections Respiratoires) elk jaar het Tuberculose Register België publiceren. Dit register geeft de epidemiologische situatie van tuberculose in België weer. Het is beschikbaar in het Nederlands op www.vrgt.be en in het Frans op www.fares.be.

Deze samenvatting geeft de cijfers en sleutelboodschappen weer van het **register 2016**, gepubliceerd in maart 2018.

EVOLUTIE VAN TUBERCULOSE IN BELGIË

In 2016 werden **1.047** nieuwe **gevallen van tuberculose** gemeld. De incidentie, het aantal zieken per 100.000 inwoners, is daarmee 9,3.

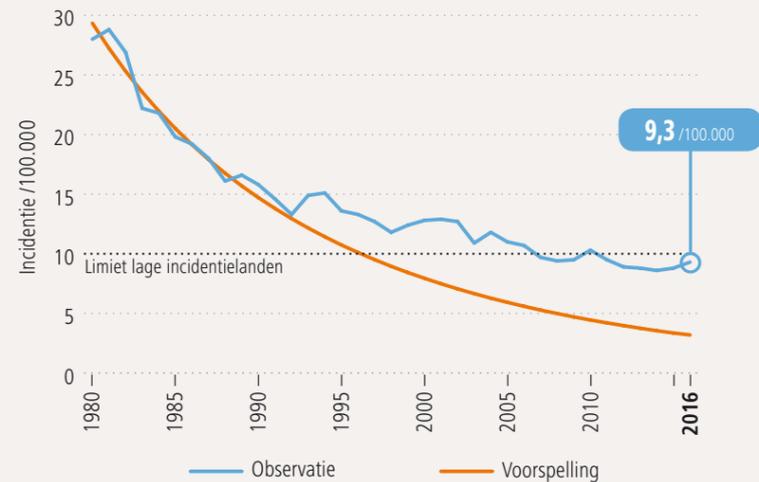
België maakt deel uit van de «landen met lage incidentie», met minder dan 10 gevallen per 100.000 inwoners per jaar. De incidentie is wel nog steeds hoger dan in de buurlanden.

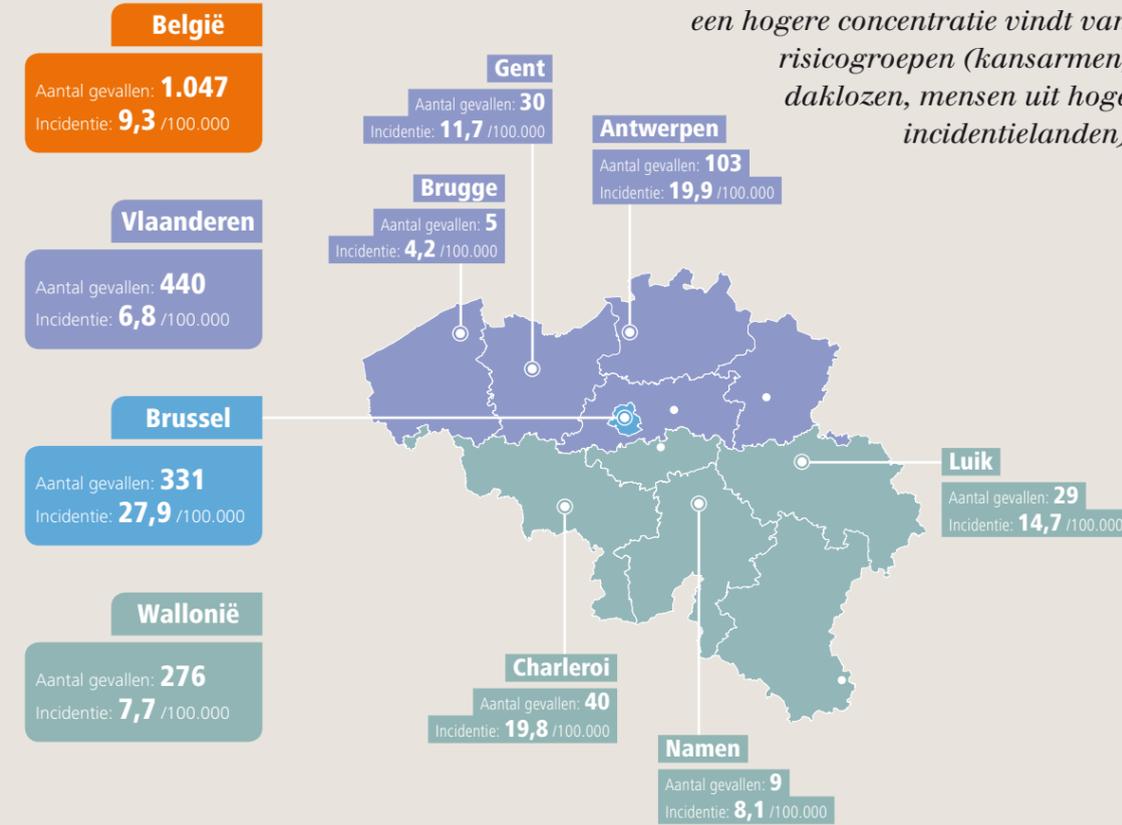
Tuberculose kan eender wie treffen maar komt vaker voor bij mensen uit landen met een hoge incidentie

Ondanks schommelende waarden vertoont **België** nog steeds een **dalende incidentie**

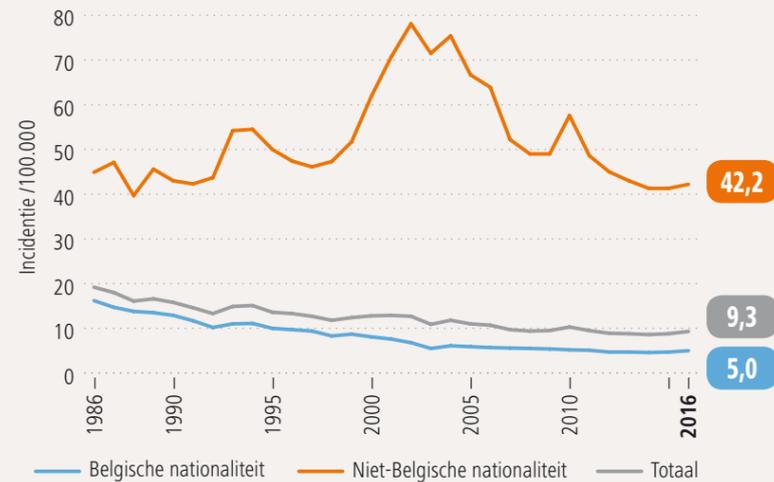
Sinds de jaren 90 daalt de incidentie minder dan verwacht, de geobserveerde waarden liggen hoger dan de voorspelde waarden.

GEOGRAFISCHE VERSPREIDING

Tuberculose komt vaker voor in de grote steden omdat men daar een hogere concentratie vindt van risicogroepen (kansarmen, daklozen, mensen uit hoge incidentielanden)

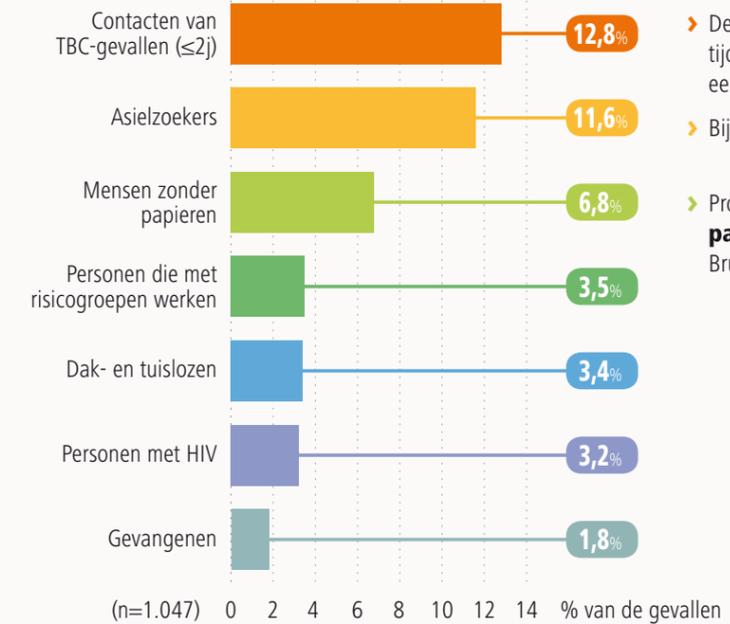
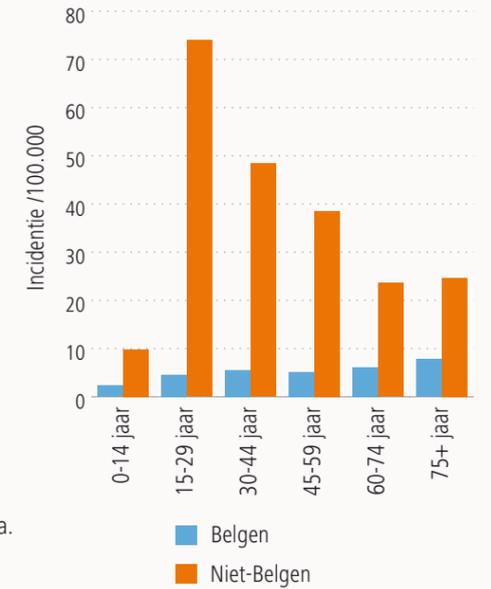
De ziekte neemt langzaam af in de Belgische bevolking maar fluctueert bij niet-Belgen.

Bij Belgen was de incidentie **5,0/100.000** inwoners in 2016. Bij personen met een niet-Belgische nationaliteit, voornamelijk uit landen waar tuberculose nog endemisch is, ligt dit cijfer **bijna 8 keer hoger**.

PROFIEL VAN DE TUBERCULOSEPATIËNT

- In de Belgische populatie is de incidentie het hoogst bij personen **ouder dan 75 jaar**.
- Bij de niet-Belgen bevindt deze piek zich bij de **jong-volwassenen** en de actieve bevolking.

- De grootste risicogroep bestaat uit personen die tijdens de laatste 2 jaar **contact** hadden met een besmettelijke persoon.
- Bijna 12% van de gevallen is **asielzoeker**.

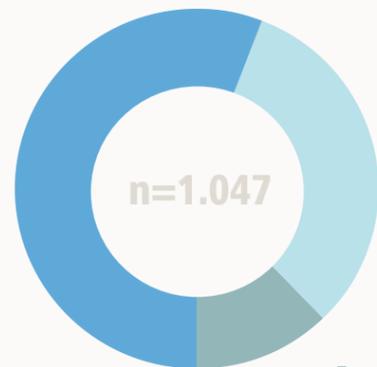
- Proportioneel zijn er meer **mensen zonder papieren en daklozen** met tuberculose in Brussel dan in de 2 andere regio's.

Bepaalde bevolkingsgroepen lopen een verhoogd risico op tuberculose en preventieve maatregelen worden specifiek voorzien voor elk van hen

Tuberculose komt hoofdzakelijk voor in de longen maar de ziekte kan ook elk ander orgaan aantasten.

pulmonale 56%

82% van de **pulmonale** gevallen werden bevestigd met bacteriologie (cultuur positief). Bij wat wat minder dan de helft van de gevallen (43%) waren er bacteriën zichtbaar in het sputum (onder de microscoop) wat duidt op een grotere besmettelijkheid.

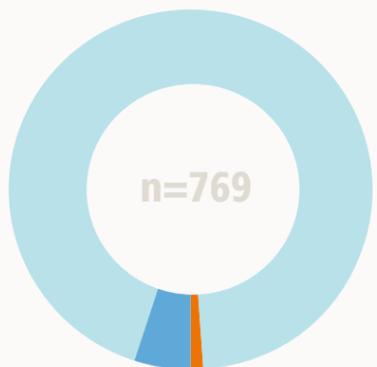

extra-pulmonale 32%

Extra-pulmonale tuberculose is niet besmettelijk

Ongeveer 2/3 van de gevallen tast de longen aan. Een deel daarvan ontwikkelt eveneens **extra-pulmonale** tuberculose.

pulmonale + extra-pulmonale 12%

Bij een positieve cultuur kan aan de hand van het antibiogram de **gevoeligheid van de kiem aan de antibiotica** bepaald worden.

monoresistentie 5%

5% van de personen met tuberculose vertonen resistentie aan één enkel antibioticum.

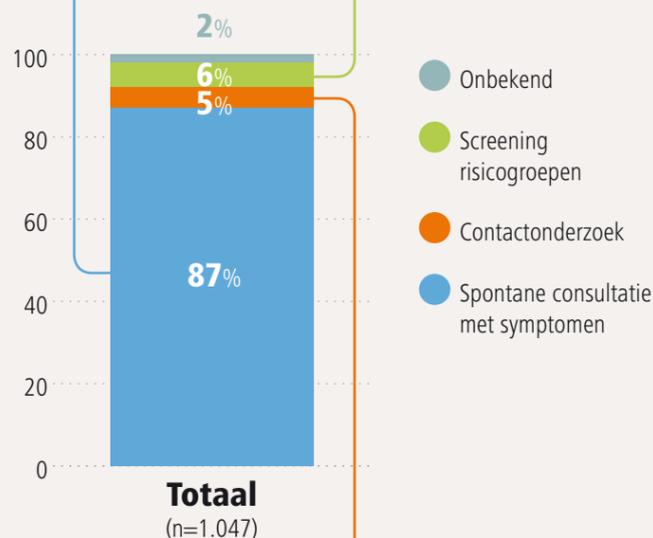
multiresistentie 1%

Wanneer de tuberculosebacterie **niet meer gevoelig is voor de 2 belangrijkste antibiotica** in de klassieke standaardbehandeling spreken we van multiresistentie. Deze vorm is ernstig maar relatief zeldzaam in België.

10 multiresistente gevallen (MDR) van tuberculose werden gemeld in 2016, wat overeenkomt met 1% van de gevallen.

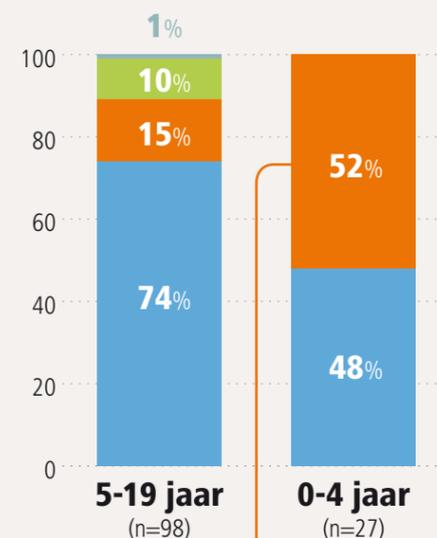
De overgrote meerderheid van de gevallen wordt ontdekt op basis van **klachten en symptomen**.

Actieve screening van **risicogroepen** zoals asielzoekers of gedetineerden leidt tot de opsporing van 6% van alle gevallen.

De **belangrijkste symptomen van tuberculose in de longen zijn:**

- langdurige hoest
- productieve hoest, soms met bloed
- lichte koorts
- nachtzweeten
- gewichtsverlies
- vermoeidheid

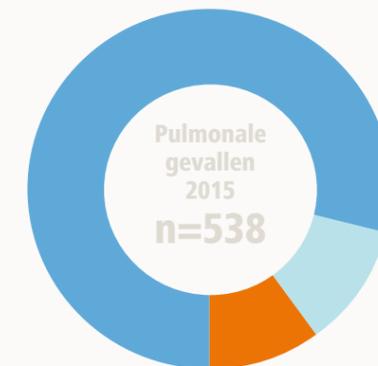
Contactonderzoek rond een besmettelijk geval draagt bij tot de ontdekking van **5%** van alle gevallen.

Dit onderzoek is uiterst rendabel bij kinderen: bij de 0-4 jarigen wordt op deze manier **52%** van de gevallen ontdekt.

79% van de gevallen werd **met succes behandeld**.

Inspanningen moeten volgehouden worden om hier 85% (internationale doelstelling) te bereiken.

genezen 79%

behandeling afgebroken 11%

Deze patiënten zijn uit het oog verloren of hebben mogelijk het land verlaten

Tuberculose wordt behandeld door toediening van verschillende antibiotica gedurende minstens 6 maanden. Het is een zeer lange behandeling maar ze is over het algemeen erg doeltreffend

overleden 10%

De **mortaliteit** ligt hoger bij oudere personen en is vaak het gevolg van een andere pathologie dan tuberculose.

2050

De doelstelling van de Wereld Gezondheidsorganisatie is om tegen **2050 tuberculose te elimineren**.

Hiertoe moet in België de incidentie dalen met 12% per jaar.

Tuberculose vormt nog steeds een probleem van algemene volksgezondheid in België. Adequate middelen zijn nodig om de ziekte verder onder controle te brengen met het oog op totale eliminatie.

Vlaamse Vereniging voor Respiratoire Gezondheidszorg en Tuberculosebestrijding
Eendrachtstraat 56, 1050 Brussel
Tel. 02 510 60 90
Fax. 02 511 46 14
info@vrgt.be
www.vrgt.be

Fonds des Affections Respiratoires
Rue de la Concorde 56, 1050 Bruxelles
Tel. 02 512 29 36
Fax. 02 512 32 73
info@fares.be
www.fares.be

